

škola sluka
SŠ OBCHODU A SLUŽEB S. R. O.

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2023/2024

Vychází z Metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a "Pomůcky MŠMT k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků" z 1.9.2017.

Cílem preventivního programu je analyzovat výchozí situaci v oblasti primární prevence, stanovit cíle a aktivity pro jednotlivé cílové skupiny a rámcově stanovit program těchto aktivit.

Vyhotoveno 4. 9. 2023

Zpracoval(a): Mgr. Karolina Šimoničová _____
výchovný a kariérový poradce

Schválil(a): Ing. Marcela Krucká – ředitelka školy _____

Základní údaje školy:

Název a adresa školy, pro kterou platí MPP	Střední škola obchodu a služeb, s.r.o., Velká Hradební 19, 400 01 Ústí nad Labem
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Marcela Krucká
Telefon na ředitelku	608 028 177
E-mail na ředitelku	reditelka@ssossluka.cz
Schválila:	Ing. Marcela Krucká, 1. 9. 2022
Jméno a příjmení výchovného poradce a taktéž kariérového poradce, metodika prevence	Mgr. Karolina Šimoničová
Telefon na VP	725 586 665
E-mail na VP	simonicova@ssossluka.cz
Přezkoumal(a):	Ing. Marcela Krucká
Počet tříd	8
Počet žáků	146
Školní preventivní tým	Ing. Marcela Krucká (ředitelka) Bc. Luděk Sluka Mgr. Karolina Šimoničová (výchovný, kariérový poradce, preventista)

OBSAH:

1. Účel
2. Struktura preventivního programu
3. Cíl
4. Vymezení pojmů
5. Působnost
6. Hlavní zásady programu – oblasti prevence
7. Náplň práce preventisti
8. Program preventivních aktivit pro žáky školy

1. ÚČEL

Tento program stanovuje cíle a úkoly školy při realizaci prevence rizikového chování na uvedené období, které vycházejí z Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 20 006/2007-51 z října 2007). Tento metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních je v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

2. STRUKTURA PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Tento dokument sestavila výchovná poradkyně Mgr. Šimoničová. Za PP zodpovídá v celém rozsahu ředitelka školy.

Mgr. Karolina Šimoničová - výchovná poradkyně, kariérová poradkyně, metodik prevence

- **VP: koordinuje činnost související se vzděláváním žáků s potřebou podpůrných opatření**, kontrolovat, zda vyučující zohledňují ve výuce doporučení ŠPZ, dohlíží na realizaci podpůrných opatření doporučených danému žákovi v teoretické i praktické výuce, podílí se na vzdělávání a výchově žáka, sjednocuje diagnostickou činnost třídních učitelů a poskytuje jim obsahovou a metodickou pomoc, uskutečňuje vlastní diagnostickou činnost u žáků, podává vedení školy návrhy a doporučení týkající se výchovy, prevence a nápravy problémů, sám se vzdělává v oblasti nových a alternativních výchovných trendů
- **MP: pomáhá třídním učitelům při vyhledávání a sledování problematických a nadaných žáků**, projednává s rodiči souhlas k vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, kurátora apod., věnuje zvýšenou pozornost žákům s problémovým vývojem a rizikovým chováním, pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole spolu s VP, sleduje spolu s VP projevy zneužívání návykových látek a ostatních sociálně patologické jevy, navrhuje nápravná opatření, poskytuje poradenskou činnost pro rodiče
- **KP: pomáhá žákům při volbě dalšího povolání (nástavbové studium)**, zjišťuje zájem žáků o studium ve středních školách (maturitní ročníky), zajišťuje styk se zástupci SŠ, spolupracuje s Úřadem práce, s PPP, zodpovídá za správné vyplnění a včasné odeslání přihlášek k dalšímu studiu.

Ing. Marcela Krucká – ředitelka školy, zodpovědná za vedení a naplňování PP

Bc. Luděk Sluka – jednatel společnosti a zástupce ředitelky školy, podílí se na kontrole a naplňování PP.

3. CÍL

V prevenci sociálně patologických jevů u žáků je třeba zaměřit se na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
- kriminalita, delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- šíření nemocí typu HIV, covid 19 a jiné,
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- kyberšikana

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
- poruchy chování, psychické poruchy, panické ataky.

Aktivita školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence.

4. VYMEZENÍ POJMŮ

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků – základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování, např. organizace volného času, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) **všeobecnou prevenci**, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) **selektivní prevenci**, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) **indikovanou prevenci**, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Účinná primární prevence:

- a) zastrašování, citové apely, předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, diskuse, hromadné aktivity nebo promítání filmu, na který by měl vždy navazovat rozhovor v malých skupinkách., diskuzní fórum

Preventivní program (dále jen PP) – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. PP je založen na podpoře aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. PP je zpracováván na jeden školní rok, je ročně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

5. PŮSOBNOST

Tento program je závazný pro všechny zaměstnance školy. Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká:

- oblasti zdravého životního stylu v rámci předmětů ZPV, PVS, TV (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblasti společenskovední v předmětech ČJ, ON (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblasti přírodovědné v předmětu ZPV (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblasti technologií v předmětu IKT (PC, sociální sítě, kybersvět)
- oblasti rodinné a občanské výchovy, sociálně-právní v rámci předmětu ON.

6. HLAVNÍ ZÁSADY PROGRAMU – OBLASTI PREVENCE

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, dnes již rizikové chování žáků, zahrnuje v souladu s metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy aktivity v těchto oblastech:

- extrémní projevy agrese, zneužívání a šikany
- záškoláctví
- dopady distanční výchovy
- poruchy příjmu potravy
- drogové závislosti, alkoholismus a kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítače, televize a video) – netolismus
- patologické hráčství – gamblerství
- kyberšikana
- vandalismus aj. formy násilného chování
- xenofobie, rasismus
- negativní působení sekt
- sexuálně rizikové chování

Základní přístupy

V tomto školním roce bude věnována zvýšená pozornost následujícím základním přístupům:

- mapovat výskyt legálních a nelegálních drog ve škole a v okolí školy!!!
- snížit na naší škole počet záškoláctví, vč. skrytého záškoláctví!!!
- aktivity zaměřit na poskytování informací žákům v rámci výchovně vzdělávacího procesu
- poradenské činnosti poskytovat přímo ve škole nebo ve spolupráci se specializovanými zařízeními
- vést žáky k bezpečnému užívání internetu
 - výstraha před kyberšikanou, riziky fake news

7. NÁPLŇ PRÁCE PREVENTISTI

Metodická a informační činnost

- Metodicky usměrňuje a sjednocuje preventivní činnost třídních učitelů a poskytuje jim obsahovou a metodickou pomoc.
- Uskutečňuje vlastní preventivní činnost u žáků, kteří ji vyžadují z výchovných, sociálních a jiných důvodů.
- Podává iniciativně vedení školy návrhy a doporučení týkající se prevence.
- Sleduje změny v právních předpisech týkajících se problematiky prevence a seznamuje s nimi ostatní pedagogické pracovníky.
- Sám se vzdělává v oblasti nových a alternativních výchovných a prevenčních trendů, informuje o nich pedagogické pracovníky.

Práce se žáky

- pomáhá učitelům při vyhledávání a sledování problematických žáků
- věnuje zvýšenou pozornost žákům s problémovým a rizikovým chováním
- ve spolupráci s vedením školy, pedagogickými pracovníky se podílí na prevenčních programech organizovaných školou.

Specifické oblasti

- pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole (rodiče – učitel, učitel – žák, žák – žák)
- sleduje projevy zneužívání návykových látek a ostatní sociálně patologické jevy (SPJ) a navrhuje nápravná opatření
- zajišťuje koordinaci a spolupráci při osvětových a konzultačních akcích k problematice návykových látek a ostatních SPJ (zákonní zástupci, pedagogičtí pracovníci, odborníci)
- společně s vedením školy zajišťuje spolupráci s orgány státní správy a samosprávy, zejména s orgány péče o dítě, sociálním kurátorem, sociálně právní komisí na ochranu dítěte, s Policií ČR, s PPP, SVP,...apod.

8. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

Konzultační hodiny každé pondělí od 8:00, dále po domluvě

Schránka důvěry umístěna u schodů v mezipatře budovy vedle dveří. Žáci mohou anonymně vkládat své dotazy, stížnosti. Na řešení obsahu schránky důvěry se podílí vedení školy, preventista, výchovný poradce.

Aktivity zaměřené na problémové žáky – řešení aktuálních kazuistik

- sledování kauz problémových žáků s detekovaným rizikovým chováním, řešených na školní výchovné radě,
- úzká spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci,
- analýza příčin problémů vybraného žáka z pohledu spolužáků, třídního učitele i rodičů, zákonných zástupců s cílem prevence recidivy,
- dotazníkové techniky.

Aktivity zaměřené na snižování záškoláctví a vysoké absence žáků

- upřesnění interní metodiky k postupu školy i jednotlivých pedagogů při prevenci a řešení vybraných případů záškoláctví, či vysoké absence,
- úzká spolupráce s třídním učitelem a rodiči, zákonnými zástupci směřující k pomoci problémovým žákům a klimatu třídy (školy).

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s PP při první konzultaci,
- nabídka propagačních materiálů o drogách,
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami atd., kontakty na specializovaná pracoviště.